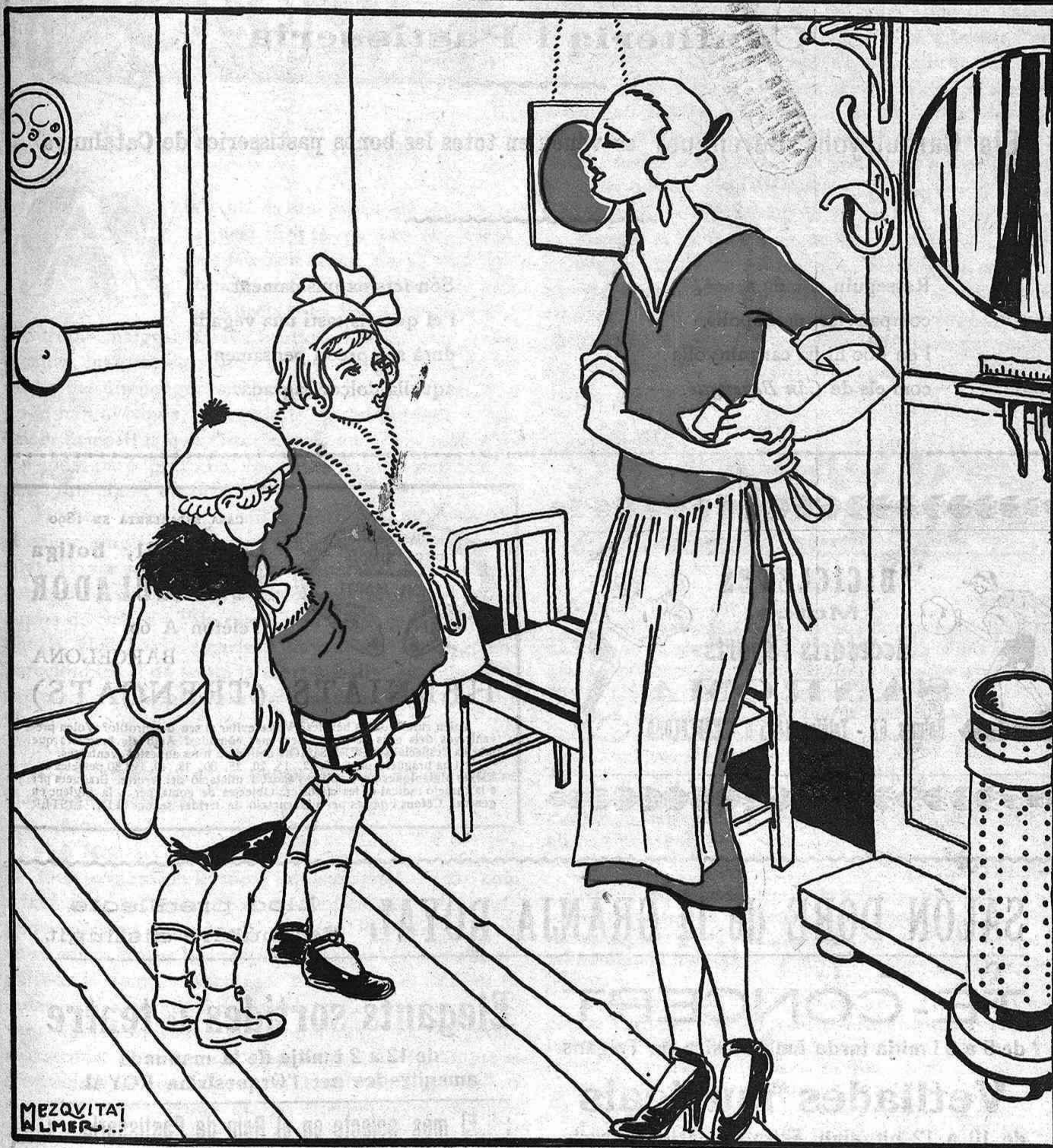

Barcelona 24 d'octubre de 1924

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVII Número 2381 15 cèntims — Atrassats 30

MEZQVITAT
ALMER...

LA MODA DEL DIA

—I els papàs?
—Són a la barberia: El papà a afaitar-se i la mamà a fer-se tallar els cabells!

Carquinyolis Berenguer

CALDAS DE MONTEBUY

“LA CONFIANZA” Confiteria i Pastisseria

Els Carquinyolis Berenguer es venen en totes les bones pastisseries de Catalunya

Resseguiu el món sencè,
companyies, monopolis,
i en lloc hi ha carquinyolis
com els de *Càn Berengué*.

Són fets exquisidament
i el que els tasti una vegada
durà sempre al pensament
aquella dolçor sagrada.

BICICLETES
Motos
Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

CASA ESTABLERTA EN 1890

**Carme, 51, botiga
EL REGULADOR**

Telèfon A 62

BARCELONA

HERNIATS (TRENCA TS)

Voleu curar-vos les hèrnies? Voleu evitar el seu desenrotllo? Voleu prevenir-vos dels seus perills? Voleu anar còmodes? Amb els braguers que fabrica l'especialista PERE SIMON obtindreu totes aquestes aventatges.

Hi ha braguers de 5, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 i 50 pessetes un. Falxes higièniques per a evitar l'abort i dilatació del ventre. Braguers per a la curació radical de les criatures. Objectes de goma per a la higiene en general. Cotons i gasses per a la curació de ferides segons el Dr. LISTER

SALÓN DORÉ de la GRANJA ROYAL

Lloc predilecte
del públic distingit

TE-CONCERT

de 5 a 8 i mitja tarda amb musica de Tzigans

Vetllades musicals

de 10 a 12 nit amb extraordinaris concerts
per l'eximi Quintet TOLDRA

Elegants sortides de teatre

de 12 a 2 i mitja de la matinada
amenitzades per l'Orquestrina ROYAL

: El més selecte en el Ram de Pastisseria :
Les últimes creacions en Nates, Cremes i Chantilly

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Barcelona - Europa

Això no és un partit de futbol, ni aquest títol té res que veure amb els famosos clubs. És un títol sintètic, per a dir que Barcelona està compresa dins l'àrea civilitzadora d'Europa, malgrat la seva brutícia, malgrat les seves façanes, malgrat els rotllos de porteres i veïnes de les tardes del diumenge, malgrat els tifus, malgrat que no hi han ni banys, ni hospitals, ni biblioteques. Podríem demostrar que Barcelona és un aduar amb pretensions, però preferim demostrar que Barcelona és una gran ciutat europea.

Ho hem comprovat amb la mort d'en Zborowsky, el comte automobilista, que era el cavaller de la velocitat. Havia viscut una petita temporada a Barcelona, corregut per les seves carreteres i pres part a les curses de Sitges i Vilafranca. La seva cara seca, eixuta i viril havia somrigut davant de les ovacions barcelonines. I de sobte la mort a Itàlia, en mig de la carretera i sota la *voiturette*, la mort en el camp de l'honor.

Aleshores hem fet la prova de Barcelona-Europa.

—En Zborowsky és mort—li hem dit al nostre barber de l'Ateneu.

—A on?

—A Monza.

Interjeccions de llàstima i de sorpresa. Però, com a barber de l'Ateneu, té el nostre precises idees d'algunes ciències i de tots els esports. Repetim la nova an el cambrer que ens serveix el vermut, i torna a repetir-se la dolorosa sorpresa. Emprenem el camí de la redacció, i a un xòfer de la Plaça de Catalunya, davant de l'«Eldorado», li comuniquem el telègrama monstruós. El xòfer, resta bocabadat. És igual que si a un soldat li comunicessin la mort d'un general, o a un escriptor la d'una glòria literària. Quan tornem a sortir de la redacció, els xòfers fan míting fúnebre, i en el seu rotllo l'elogi an en Zborowsky, Baiard de l'automobilisme, es fa tan encès i tan dens com en les revistes professionals.

Ara bé: En quina ciutat el barber, el cambrer, el

xòfer, s'hauran commogut, com a Barcelona, per la mort del comte Zborowsky? A Itàlia, lloc de l'accident. Però, i fora d'Itàlia? Ni a París, ni a Londres, ni molt menys, a Madrid, el barber, el cambrer, el xòfer, hauran rebut i llegit la nova d'aqueixa mort com els seus confreres de Barcelona. I és que enlloc del món es produeix entre els homes trasaumants i els sedentaris, entre l'«estrella» i l'espectador, la corrent de simpatia que an aquí. Recordem l'Adam, i la Vitaliani, i en Sainati, i en Grasso, i en Raku, i la Turcy, i, per no allargar la llista, darrerament, en Polo, i la Mary i Douglas, quan la seva visita. Semblaven nostres i nosaltres semblaven d'ells. Quan alguns d'ells moren, com el comte Zborowsky, els plorem com si fossin barcelonins il·lustres. No manca més que l'esquela a *La Vanguardia*.

PARADOX

Viatgers

Un amic nostre, comerciant i home agut malgrat dedicar-se al comerç, acaba d'arribar de Tiflis (Geòrgia) i ens conta les salvatjades que en aquest país han comès els soviets. Diu que era una cosa horrible de veure. El nostre amic estava molt trist. Nosaltres, però, l'hem consolat: Allò no durarà gaire i els soviets evacuaran prompte el territori de Geòrgia.

—I un bel!—ens ha contestat el nostre amic—. El que no va durar gaire és la guerra, afortunadament. Però ara han arribat els soviets a la menjadora... i n'hi ha per temps!

Ferro vell

No sabem si serà certa la notícia, perquè en els calamitosos temps que correm les notícies no ho acostumen a ésser gaire. De manera que nosaltres la donem tal com ens l'han donat: sense cap mena de responsabilitat.

Ja deuen saber que l'Ajuntament s'ha donat una pressa veritablement extraordinària en tirar a terra les barraques que habiten gent humil que no poden pagar trenta o quaranta duros d'un pis, però en paguen quinze d'una barraca. Aquesta rapidesa extraordinària ha sorprès a tothom, fins a «la misma Empresa».

Ja deuen saber que, per fi! estan molt adelantades les obres del Metropolità, que, segons diuen, s'inaugurarà per Nadal de l'any que vé. Doncs bé, ens han dit que el ferro i llauna de les barraques... ha de servir per a material del Metro!

Serà veritat?

LA QÜESTIÓ DE LES BARRAQUES

- Home! Ja que tireu tantes barraques a terra, tireu-hi aquesta també!

Proses epigramàtiques

TRISTESA

Dolçor amarga i somnolent, foc i gel a la vegada, perquè ens fas sentir, oh tristesa, aquest embriagament de l'ànima que sembla una fosca que se'ns fica al moll de l'os?

Perquè ens poses aquesta aspror de cendra a la boca i aquesta sequedat anguniosa al coll que sembla

que vol occir-nos i ens fa mirar la vida d'una color negre i apagat que ens horroritza.

Tristesa que véns perquè sí, sens que sapiguem d'on véns moltes vegades, perquè degotes en el cor com una cicuta verinosa, però amb somnolència de claror d'estel?

PLOR

T'extens pe'ls ulls, oh plor, com unaflor líquida

que té les rels en el cor i tens un gust de serenitat de ponent i ens deixes la vista entelada com per una màgica barreja de fosca i de llum melangiosa. Quina mena de son més suau que encomanes, oh plor!

Degotes cara avall com si ens diguessis: «Et creies que era buit el teu cor? Doncs, mira quin enfilall de perles. En un reconet del cor hi tens els sentiments i les passions que tenen lloc d'estrella».

I pels solcs de la faç devallen dues llàgrimes ardents com dos estels que caminen.

NEGUIT

Ens poses les mans trenètiques i ens fas bellugar els dits perquè els nervis ens punxen com espines d'ars entre carn i pell, però tens una força meravellosa que ens inquieta. Oh l'inquietud neguitosa, únic valor humà, flama d'emocions divinals, força creadora de les arts, passió que encéns les venes del vi fort dels escolllits.

Neguit o inquietud, únics tresor que els déus abscondiren al cor de l'home per a assolir la bellesa que és un abim etern de claror que enlluerna l'esperit i li encomana un afany que és dolor i joia.

SALPER

D'AVICULTURA

Nosaltres ens en hem anat a descansar un dies al camp. A descansar... escrivint més que un passant de notari, o que un memorialista, o que qualsevol dels que es dediquen al ram d'escriure.

Vivim en una casa de pagès, tant de pagès que hi han més bèsties que persones. Bous, vaques, mules, conills, oques, gossos—gossos de pagès, d'aquells que no els convé el menjar... perquè no els en donen—gallines... Però les gallines mereixen capítol apart.

Ja fa fred, ja plou de tant en tant—de tant en tant vol dir dilluns, dimarts, dimecres, divendres, dissabte i diumenge: el dijous para perquè aquests pagesos puguin dur aquestes bèsties a mercat—i com que plou i fa fred, nosaltres no sortim de casa. A la cuina, al costat de la llar, tenim una taula amb papers, plomes, tinta i una ampolla de vi. I anem fent i anem bevent.

De tant en tant l'Antònia, que és la mestressa de la casa, ens ve a donar conversa, que és la única cosa que donen els pagesos. L'Antònia està desesperada. Està desesperada perquè les gallines no volen menjar més blat de moro. I a les que en mengen no els prova. Es veu que amb aquesta humitat el gra els grilla dintre l'estómac i aquesta grillada, la veritat, no els convé. Ja convé la pluja, però amb *modos*, amb *cordura*. Perquè sinó, ja veuen el què passa: les gallines es moren.

Però nosaltres hem donat una solució a l'Antònia: que per comptes de donar a les gallines el blat de moro en gra els hi dongui en farinetes! — XARAU.

L'elegia del barret de palla

Roig i estabellat de la calor, de la pols i dels batzacs soferts, el barret de palla fa un ploricó tot rodolant per terra.

Recorda la senyorial altivesa dels primers jorns d'estiu i es dona compte de com ha anat a menys per causes que li són completament externes. Quina culpa hi té, pobre barret de palla, si ara no fa calor? I rodolant ens diu: «Que sou dolents els homes! Mentre una cosa us presta servei, mentre us serveix per una finalitat o altra, la respalleu i l'alagueu davant la societat. Quan no satisfà els vostres egoïsmes i les vostres banalitats la desprecieu i la tireu per terra.

Ja no recordeu que he hagut de suportar els vostres mals de cap i les vostres enquerades. Ni tan sols teniu present que us he encerclat un erbuig d'idees belles i us les he subjectat perquè en tinguéssiu més llarga fruïció. Ni tan sols teniu esment d'aquella ombreta dolça que us feia damunt del front, ni que us hagi fet de tapadora davant la vostra muller quan heu portat de cap una aventura amorosa.

En paga ara em llenceu perquè sóc vell i em féu rodar per terra perquè ja no em resta lluc ni suc ni bruc. Encara com no us ha passat per la mollera el fer-me passar pel martiri del foc en paga de la calor que us he estalviat».

I el barret de palla rodolant per terra fa una tombarella i es queda parat de boca enlaire i diu: «Està

COMÈDIA

L'alegria que passa.

clar, ara és millor el barret de panyo. Mireu-se'l com llueix el pretensió sense pensar que demà li tocarà la meva sort i potser, rodant el temps, devindrà barret de palla. Et llençaran com jo tard o d'hora; aniràs a parar en un recó immund barrejat amb altres escombraries i, com que ets matèria com jo i la matèria és eterna sots la llei natural de la transformació, et portaran al camp perquè abonis la terra i et convertiràs en un manyoc de blat i potser demà formaràs part d'un altre barret de palla. Jo potser pararé, rodolant, al fons d'un prat d'herba fresquívola i aniré esdevenint herba poc a poc i vindran els ramats pasturadors, belant i dringant les esquelles sots la cançó idíl·lica del flabiol i seré un poquet només d'ovella blanca, potser quatre borralles de llana només i demà qui sap si acàs seré barret de panyo i tu rodolaràs per terra com jo ara.

Aquesta és la llei del món i no hi ha més que acatar-la. Però el que m'enutja és l'ingratitude dels homes que et llencen com si res.....»

Pobre barret de palla que somiques rodolant davant meu. Vols dir que no has tapat cap closca buida durant el temps de la calor? Perquè, vaja! Els barrets de panyo tapen molts caps de be perquè una llana es toqui amb l'altra i els pobres barrets de palla tapeu molts pallers esgabellats que no tenen ni un gra de blat a dintre.

Un bofarut de tardor ha vingut fent remolins de polsagueres i se n'ha endut el barret de palla roig i espellifat, rodolant entre pols i fulles mortes.

Li ha passat un vehicle pel damunt i ha restat esclafat de panxa enlaire i la palla estripada tenia una forma de dents que semblava que la Mort hi rigués per dintre.

JOAN D'ALIÓ

Codicil

Deixeu mon cos al sol com una flor
que els sentiments arrelin terra endins.
Vull que em toquin les pluges com un plor
i que em cantin un himne tots els pins.

Que les cucales pessiguin mon cos
tan pessigat per la inclemència humana;
que un vol d'abelles brunzi al meu redós
xuclant la mel que del meu cor dimana.

Poseu-me un feix de roses al damunt
perquè he embriagat la vida amb foc de roses
i vull les roses fins essent difunt
perquè es confonguin amb mes carns descloses.

La corrupció del cos penetrarà
al cor del món. Si la terra s'esquerda,
l'esperit, vibrant, pels cims s'enfilirà
i en cada pi serà una flama verda.

No vull el cos colgat al cementir
tan amagat a la naturalesa
ni vull sentir l'horror d'un fals sospir
ni de cap llàgrima falsament despresa.

El vent i el sol i la rosa i l'ocell
són més sincers que el cor humà quan ploren.
La dolça Mort m'ha regalat l'anell
i els seus amors jamai de mai s'esfloren.

Deixeu mon cos a la naturalesa;
que es consumeixi sota el bat del sol;
que l'ànima bateguí ben encesa
i brilli en cada fruit trencant verol.

Que una sarpent s'enrosqui a les carns tendres
i esquivi de prop meu els transeunts.
El vent de Déu ja remourà les cendres
quan tingui d'aixecar-me entre els difunts.

Lavors serà una joia falaguera
veure miquetes del meu cos sorgí
arreu, arreu de la terra sencera:
Potsé els meus dits seran els brots d'un pi.

Potsé el meu cor serà un brot de ginesta;
potsé el meu llavi el bec d'un rossinyol
i els ulls cremats per la dolor funesta
potser seran el cor d'un girasol.

Potsé els meus nervis seran espinacals
perpetuant la dèria del punxí.
Deixeu mon cos als afalacs mortals
del sol i el vent que em canti sense fi.

La terra mare ja és ben prou sagrada
per contenir la carn del meu turment.
Un bofarut l'ànima haurà escampada
i em sentireu com ric a dins del vent.

i deixeu-me ben sol al mig d'un prat.
Mentre les herbes creixeran ufanes
tremolarà al damunt l'Eternitat.

SALVADOR PERARNAU

ENCARA NO? VIUS I MORTS

Les exposicions d'art encara no han agafat l'arrendada; no sé pas que esperen els artistes; sembla que no volen obrir el foc fins als voltants de Tots-Sants, la clàssica diada de les castanyes i els bolets, i alguns d'ells encara volen començar més enllà, pels dies de Sant Martí, que és quan hi ha més abundor de pinyes.

Aquesta actitud un tant bèl·lica dels nostres artistes em té preocupat perquè si bé per una banda demostra que tenen braó i ganes de gresca artística, per altra no trobo encertat que moltes «Galerías» comencin les exposicions individuals per la festa dels difunts, perquè encara que hi hagi morts que dibuixin i pintin i esculpeixin, és sempre de mal gust recordar-ho al públic, malgrat es faci indirectament.

Al públic només se li té de parlar dels vius, en el bon sentit de la paraula, per exemple: d'En Pepet Llimona, al qual han sigut encarregades sis de les dotze imatges dels Apòstols destinades a la façana de l'església parroquial de Terrassa, en construcció; d'en Fèlix Mestres, que acaba de decorar el Saló de Sessions de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts; d'en

UN QUE S'ADELANTA

—Que per què em disfresso? No diuen
que tot l'any és Carnaval?

UN QUE S'HI AMOINA

—Carai, quín embolic! Quín embolic!

CANVI DE PROFESSIÓ

—I ja has deixat l'Ajuntament?
—Sí, ara em dedico al teatre. Fet i fet tot és comèdia!

Luiset Masriera, que l'han ajudat portant un *paneau* i altres cosetes; d'en Mir, que està acabant un menjador senyorívol, i d'altres artistes que es belluguen i treballen i fan coses boniques que només les poden fer els *vius* aprofitats, com en Terruella per exemple, el qual ha portat d'Andalusia un grapat de teles que enlluernen i demostren que també se li comença a desenrotllar la vivor

A mi m'agraden els *vius* ja ho crec! Ei, els de bona llei, perquè amb aquells que ens volen fer passar gat per llebre, no hi vull tractes, com no sia per a donar-los-hi alguna castanya o algun bolet sobrer.

Sortosament aquesta mena de vius, que abans anaven a colles, i feien molt de soroll, va desapareixent, i si un que altre en resta, marxen isolats pels camins de l'art com unes cabres tristes.

Però deixem-nos de *filosofias* i esmolem la ploma, perquè diu que vénen coses grosses i d'empenta.

Tan debò! Fa tant de temps que l'art està ensopit, que unes quantes trompades estètiques ens vindrien d'allò més bé.

—Per la meva part jaestic a punt de brega. Bolit?

—Vinga!

C. ARBÓ

Ulls o cor

Ulls que riuen i que ploren
i que parlen sens parlar.
Ulls que besen i que volen
un amor que ha d'arribar.

Ulls que es planyen i es condolen
i tremolen com el mar.
Ulls que sofreixen i solen
calladament estimar.

Ulls o cor, alba encisera;
blaus i verds, claror del cel...
i més dolços que la mel.

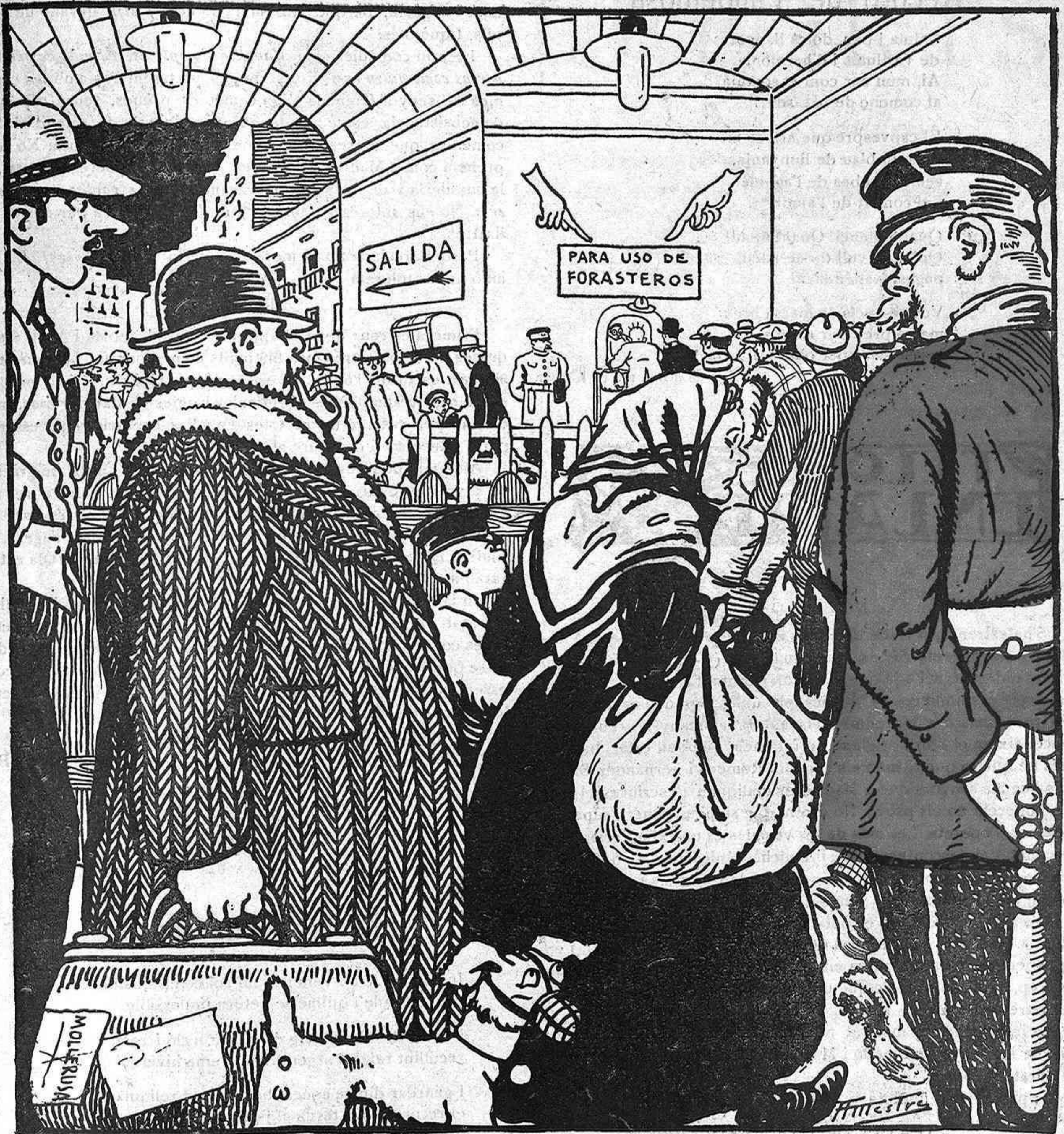
Ulls que com la llum primera
s'han posat a dins mon pit
entelant-me l'esperit!

Sonet a l'oblit

Sé d'un cor que nit i dia
ran a ran de là il·lusió,
somniava l'harmonia
al ritme d'una cançó.

La donzella que el volia
ara el deix mig de recó!...
I ell es mor de gelosia
i es corseca de tristó.

La donzella que ahir reia,
d'enyorança plorarà;
quan el cor que foll li deia
d'estimar-la, cantarà:
la il·lusió que li somreia
i la joia d'oblidà.

EL NOU IMPOST

—I fins per a entrar a Barcelona s'ha de pagar?
—Ja ho crec! Que es pensa que avui com avui
és poc divertida Barcelona?

Record de Valldemosa

Calma i pau, dolça llangor
de vesllums i d'harmonia,
Ai, mon cor com et somnia
al començ de la tardor!

El capvespre que ara es mor
dins un blau de llunyania,
sembla el bes de l'agonia
i el comiat de l'amor.

Quant silenci Quanta pau!
Quietud, vull dir-te adéu,
pagesia, adéu-siaul

Vostre encís és massa breu;
massa breu per estimar...
massa llarg per oblidar!..

MARIUS DE LA CONCA

NOVEDADES

S'ha estrenat *El festín de Baltasar*. Què és això d'aquest festí? Es una opereta vienesa que han traduït (?) els senyors Romero i Fernández Shaw i a la que el popular cantant Josep Lluís Lloret ha afegit uns números de música, els únics agradables de l'obra. No recordem ara els noms dels autors alemanys, o austríacs, no coneixem el llibre original, però creiem que deu estar bastant més bé que lo que firmen els senyors Romero i Fernández Shaw. I és que als senyors que a Madrid es dediquen a escriure pel teatre, l'opereta no els prova. No direm que sigui un gènere superior al sàinet, l'opereta. Les més de les vegades és una ximpleria. Però el sàinet... si descontem els de l'Arniches, únicament els de l'Arniches, no té cap mena de valor ni d'importància. En canvi, el sàinet, en mans d'aquests senyors, es converteix en una cosa ordinària i grollera que no es pot sofrir. Per això aquesta grolleria passa a l'opereta, que és, sens dubte, un gènere més elegant, i en una opereta qual acció passa en un gran Casino, o en el palau d'un príncep, no és gaire lògic que un personatge parli com un veí de Cabestreros o d'Antón Martín.

La interpretació, malgrat notar-se la manca d'assaigs, bé per part de les senyores Pinedo i Mayendía i els senyors Lloret, Ortiz de Zárate i Gómez.

La presentació fluixeta.

TEATRE DE LA COMEDIA

Focs d'enamorats és una comedia d'Anfós Maseras que més valdria que no hagués estrenat. Pel teatre es necessiten unes condicions que no té, per lo vist, el senyor Maseras. Ni en les situacions, que són d'una vulgaritat aclaparadora, ni en el diàleg, que és retòric i tronat, hi ha res que valgui la pena de tenir-se en compte. El senyor Maseras, que és un novel·lista discret, és un detestable comediògraf.

La interpretació, molt bé per part d'en Claramunt, d'en Trull i de tots els altres quals noms sentim no recordar. Dóna goig veure l'amor que posen en el seu treball aquests actors.

POLIORAMA

El senyor Josep Maria Granada és un ex-capellà que es dedica a escriure comèdies; un senyor que va amb capa madrilenya per-

què això fa més *sainetero*; un senyor que es posa un «de» entre el nom i cognom, perquè això dóna un cert *postín* davant de certs ulls. I què més?

I escriu comèdies com *Manolito Pamplinas*, *El niño de oro* i *Te portas como quien eres*. No farem res, no farem res amb les comèdies del senyor Granada. Són comèdies primes, sense cap mena de consistència, comèdies de «cantar» de full de calendari. Són comèdies que no resistirien una crítica un xic seriosa. No comprem com a Madrid s'aguanten obres de la pobresa mental, de la cursileria i de la gràcia xavacana com *Te portas como quien eres*. No ens interessa tampoc que s'aguantin. Va per ells el pollastre!

Però Barcelona no es mereix aquesta mena de *regalitos*! Per això no els tolerem.

ROMEA

Primera estrena de la temporada. Obre la porta l'Avell Artís, que és un dels nostres més distingits comediògrafs. *Les notes enamorades* es titula l'obra que estrena i que té èxit: té èxit perquè, sense escarafalls poètics ni ridícules ironies d'estar per casa, molt d'estar per casa, reuneix totes aquelles condicions necessàries per a interessar i distreure al públic.

Amb una molt justa pintura d'ambient, amb un xic de gràcia i un xic de tendresa, l'Artís, que ens havia donat abans obres tan perfectes com *L'eterna qüestió*, *Mai es fa tard si el cor és jove* i *La Sagrada Família*, ha escrit una comèdia amable, fina, lleugera. Ja voldríem que fossin així totes les que aquesta temporada estrenaran al «Romea».

En la interpretació cal distingir als senyors Montero i Lluelles, sobretot an aquest últim. Al teatre «Romea» ja li calia un actor de les condicions d'aquest; amb sentit propi. Així es fa comèdia: sense que ho sembli que se'n faci. Entre els còmics catalans, confessem-ho sincerament, fa molts anys que no havíem vist un actor dels mèrits de l'Enric Lluelles.

El senyor Daví, massa fred i encarquerat.

BOB

El vers impossible

Jo voldria fè un vers per mi sol comprensible,
com un dolç i quimèric i etern impossible.

Per fer d'ell un estoig de construcció irreal,
recollint raigs d'argent d'una lluna hivernal

I guardar dintre aquest bell absurd reliquiari
el record d'una tarda al jardí solitari.

I l'odor penetrant dels teus negres cabells,
la frescor que és tot foc dels teus llavis vermells.

El teu riure que es perd, infantí i exquisid,
en suaus vibracions fent camí a l'infinit.

Un esguard melangiós de pietosa malalta
i un clotet escaient que se't posa a la galta.

Empresonar dins la inflexió harmoniosa
d'una frase al sortir de ta boca formosa.

I guardar-hi, vibrant, el ressó i el perfum
del primer bes furtiu una nit tota llum.

Com un cant retení, en vaguetats musicals,
tot el ritme que dus en tes formes carnals.

DEPORTS

FUTBOL

CAMPIONAT DE CATALUNYA

U. S. de Sans-Barcelona

Què faria el *Barcelona*? Hauria arribat a temps la lliçó de l'empat amb el *Martinenc* o continuaria pel mal camí emprés?

Aquestes eren les preguntes que responen als dubtes havien fet passar vuit dies d'angúnia als «barcelonistes» que ja ho veien tot de la color del carbó quan acudiren al camp del carrer de Galileu. Però començà el partit... i pogueren respirar. El *Barcelona* havia sortit al camp disposat a jugar!...

I ho féu de manera tan admirable durant tot el partit, que veiérem per llur part un joc tan pur, tan de bon futbol que en molts moments entusiasma a «tirios troyanos» i neutrals. Sense violències, amb una facilitat desconcertant, desenrotllà un joc serè, reposat, científic que, a mida que passava el temps, el portà

ESPERITISME

—Còm és que li fas tantes carícies an aquesta bestiola?
—Saps qui és? El meu difunt promès reencarnat!

I l'essència subtil de ton ànima bona
i el secret de l'Esfinx que hi ha en tot cor de dona.

Jo voldria fé un vers per mi sol comprensible,
com un dolç i quimèric i etern impossible.

EMILI SALETA I LLORENS

La febre del camí

ERRANT

Ara que el gris apaga les follies
podré seguï amb dalit pels meus camins:
en mig del fred caminaré de dies
i de nits dormiré sota dels pins.

El vent treurà la pols que ara m'ofega
i fugirà la febre de la sang
i no sentiré el cor com em batega
seguint enllà, camins coberts de fang.

Ni un sol desig duré en la meva errança
ni sentiré l'escalf de l'esperança
que em porti la follia a l'esperit,

i els ulls, opacs, davant tanta cruesa
no trobaran enlloc la teia encesa
per fer cremà els records que duc al pit!

JULIÀ GUAL

UNA GANGA

—I la filla de la teva amiga?
—No me'n parlis! Figurat que s'ha casat amb l'indecent del seu promès, quan hi havia un senyor molt decent, que, sense necessitat de casar-se, li posava pis i automòbil!

PARLANT AMB EL SAVI

—I digui, és veritat que els tiburons mengen sardines?
—Sí, senyora!
—I còm ho fan per a obrir-les llaunes?

A CA'L METGE

—Aquesta injecció et calmarà els nervis i et donarà paciència.

EL PINTOR CUBISTA

—Demà no podré venir per a que m'acabis el retrat.
—Envia'm la teva àvia, que és igual.

a demostrar llur superioritat sobre els contraris, dominant-los, fent perillosos avenços que no es traduïren en *goal* per manca de més decisió en el xut, per la bona actuació de la defensa «unionista» i la immillorable d'en Pedret. Aquesta superioritat blau-grana aconseguí resultats més pràctics a la segona part, en la que llur domini fou més accentuat al desenrotllar el joc més pels extrems; en Samitier als nou minuts de començada i en Carulla poc abans de finalitzar el partit feren els dos *goals* de la victòria, brillantíssims per la forma en que foren aconseguits i entre 11,000 socis $\times 2$ *goals* = 22 satisfaccions.

Individualment... no voldríem assenyalar noms perquè tots es distingiren; però en citarem dos: Piera i Samitier!

Els de la *Unió* posaren en la lluita tot llur gran entusiasme, però, tècnicament, no feren el partit que d'ells es podia esperar; llur ratlla davantera no sigué perillosa; les poques vegades que posà en perill els dominis d'En Plattko, fou més degut a arrancades individuals—especialment d'En Rini i En Martínez—que a treball de conjunt.

I de la ratlla de mitjos solament en Gularons es distingí. Ell, amb la parella Perelló-Balash i en Pedret, els millors dels «unionistes» sigueren els que més treballaren en la defensa de llur porta.

L'arbitratge del senyor Villema, imparcial, però poc enèrgic.

**

El altres partits de campionat en el Grup A, donaren els resultats següents:

Europa, 3 — *Gracia*, 0
Español, 2 — *Martinenc*, 1
Sabadell, 3 — *Terrassa*, 3

BOXA

L'Empresa que amb tant èxit, el que corresponia a llurs bones condicions d'organitzadors, ens ha fet possible presenciar combats com els que aquest estiu han tingut per escenari el Parc, inaugura dimecres, dia 29, al Frontón del «Principal-Palace» la temporada d'hivern.

Com a aperitiu el programa que ens serveix està fet a base del combat Ricard Alís - Arnaud, de Lyon. Què no seran els que vindran! Pronostiquem una sèrie d'èxits.

FERRAN

Els dos gossos

Imitació de la fable «Els dos conills»

Un dia pel bosc
a caça el conill
avenen dos gossos:
eren pare i fill.
De sobte, d'un cau
en sortí una llebre
i el pare, amatent,
s'hi llençà al darrera.
—Manoi, quin conill!—
féu el fill, parat...
—Llebre és—féu el pare—
no t'hi has ben fixat,—
I tornant enrera,
per posar-ho en clar,
pare i fill com gossos
varen disputar.
Llebre és!—deia el pare—

Que no!—deia el fill—
Mentrestant la llebre
fogí del perill.

Heu's aquí el que els passa
a la gent sovint:
solen perdre feina
i el temps discutint.
I una discussió
pot portar baralles...
Com del massa riure
en vénen ploralles.
Que els gossos amb gossos,
diuen, no es mosseguen...
Mes homes amb homes
fins el fetge es treuen!

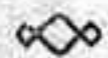
FIDEL GRIFOL

Ara s'abaixaran les subsistències; n'estem segurs, perquè a causa de la dimissió de l'Ajuntament de Talladell (partit de Cervera) s'ha constituït l'Ajuntament nou, del qual en formen part tres dones.

L'alcalde es diu Dolors Codina (ja patiran si l'alcalde es diu Dolors) i dues dones més que la una és la mestressa i fa de tinent d'alcalde.

I està clar, governant les dones, s'abaixaran les patates i el bacallà i les cols; i les sessions municipals seran accessivament bucòliques.

Acà l'Ajuntament s'ha descobert un desfalco que feia el funcionari senyor Pedrola a la Secció de Tracció Urbana.

Ascendeixen a unes mils les pessetes que s'han distret. S'han distret—que és tal com diuen els *castizos*—a les mans del senyor Pedrola que es veu que era molt divertit i sabia distreure-les, però es veu que ell també s'ha distret i l'han detingut.

Mancomunitat del senyor Sala ha posat unes classes de llengua catalana a càrrec de Mossèn Antoni Maria Alcover, director del *Diccionari Catalán-Valenciano-Balear* (que és gros aquest títol).

AVIS

L'ESQUELLA de la setmana
que ve sortirà dijous, dia 30.
Número extraordinari dedicat a
la Festa dels Morts.

LA PINTURA DE MODA

—Ja he vengut el quadro futurista. Què t'estranya?
—Que l'hagis vengut, no! Però que te l'hagin comprat, sí!

En un solar de la Reforma el baró de Viver prohibí que s'hi tirassin escombraries perquè allò era un focus d'infecció. Prohibí que els veïns hi tirassin res; però ara cada dia hi van els escombriaires a buidar-hi els carros.

Es una mesura higiènica del senyor baró de Viver. Es la manera d'acabar amb els focus elèctrics perquè les escombraries els taparan, però no crec que s'acabin així els focus d'infecció.

Els xinesos cada dia barallant-se més fort, cada dia noves revoltes i capitostes nous que es subleven.

No sé pas què els passa als xinesos, però segurament que ho fan per a fer la guitza als innocents que somnien amb el desarmament i amb la pau universal i arriben a casa i es barallen amb la dona.

Els russos sembla que hi volen ficar mà amb això de la Xina. Sembla que en Trostzky, que ara està fent barbaritats a Geòrgia, vol anar a la Xina per acabar de guanyar-se el títol de bèstia imunda.

Tot sigui en bé de l'humanitat; *hasta* les punyalades.

El Reial Círcol Artístic ha abandonat el seu futur palau del carrer de les Corts Catalanes per a entornar-se'n a la Rambla. Heu's aquí la cosa més... positiva que ha fet el Círcol Artístic de Barcelona.

Fa pocs dies que en el port de la nostra ciutat anclà el trasatlàntic italià *Giulio Cesare*. Una dama aristocràtica visità el vapor amb les seves filles i quan el barco ja anava a marxar a una

filla li pegà el rampell de quedar-se i fer el viatge. De primer creien que era una broma de la senyoreta, però desseguida veieren que la broma es feia pesada i portà un enrenou de mil dimonis, perquè quan la mare es persuadí que no era broma l'empaitaren i buscaren per tot el vapor sense que fos trobada.

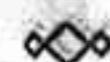
El capità del vaixell prometé a la dama aristocràtica retornar-li la filla el viatge següent, però en un aerograma que envià fa pocs dies li diu que la filla aparegué tan bon punt el vaixell s'hagué allunyat unes cent milles del port.

Al'arribar a Rio Janeiro la desapareguda serà transbordada al vapor *Re Vittorio* que arribarà aquí el 12 de novembre.

Recomanem a les dames aristocràtiques que no les hi portin a les seves filles a visitar trasatlàntics, perquè a dalt d'un trasatlàntic de vegades vénen unes temptacions... i la mar és tan fonda que fàcilment es pot caure al fons de la temptació.

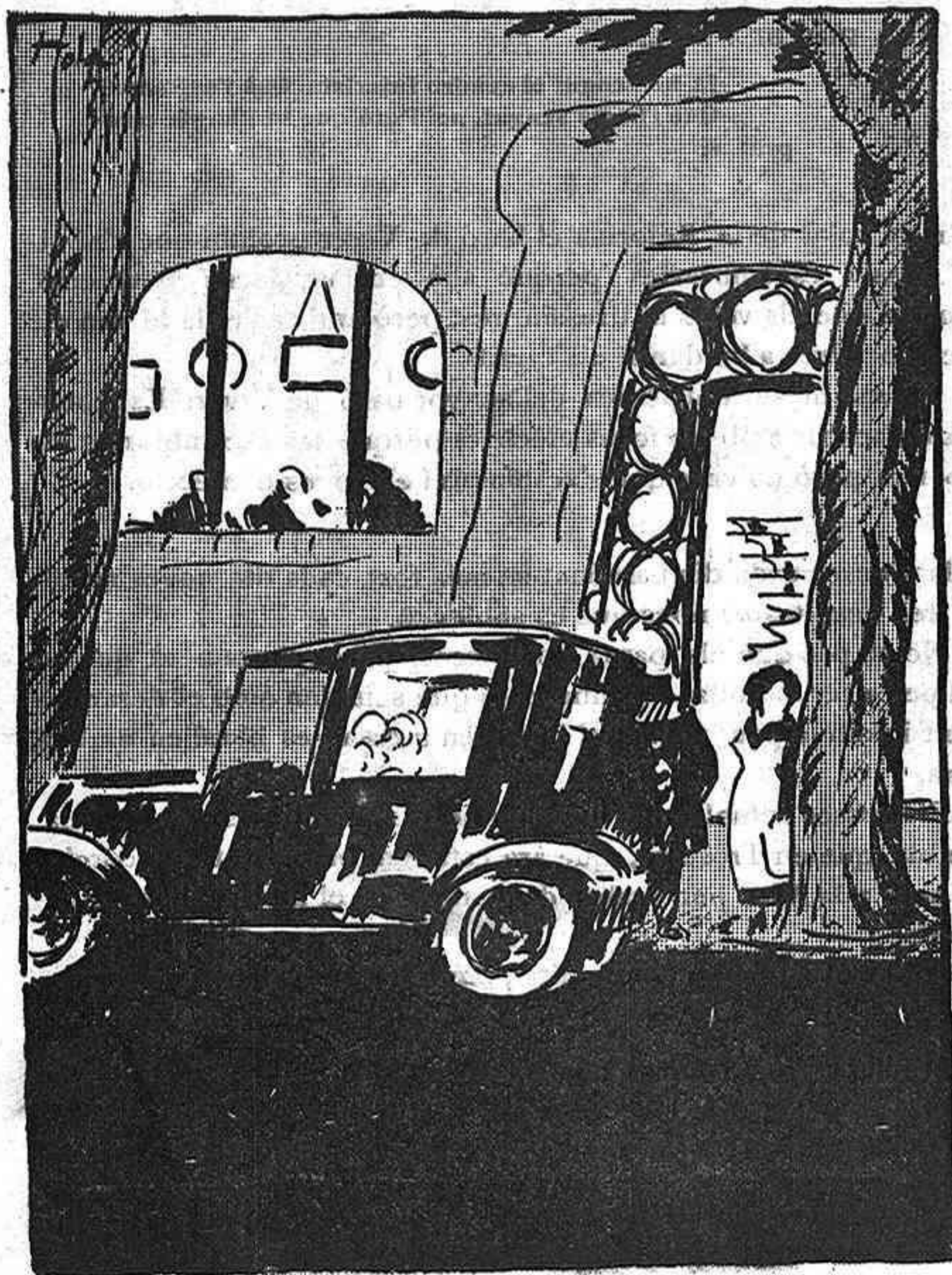

.....

El propietari d'una lleteria del carrer de la Diputació ha denunciat que de la seva Granja li han estat robats, en diverses ocasions, envasos per a llet, per valor de 15,000 pessetes, havent-se assabentat que un dependent que tenia a una altra granja se'ls venia.

Es veu que a l'eixerit dependent li agradarien més els envasos

ELS QUE FAN DE RIC

El xèfer.— A on?

El senyor.— Allà on ens vegi més gent

que la llet, i és natural, perquè segons sembla aquest propietari no està de gaire bona llet.

J. G.: Sí, senyor, anirà la poesia del seu pare a l'Almanac de *La Campana*.— M. G. M.: Va tot, menys els *Cantars*.— J. P.: Van els epitafis. Lo altre cregui que sentim no poguer-ho publicar, però és massa serio.— M. A.: No ho deixarien passar.— J. V. A.: El dibuix no pot anar.— T. D.: No va, no senyor. No és pel nostre periòdic.— J. G.: Encantats i manar.— T. R.: És vulgarot.— J. M.: Va a *La Campana*.— D. F.: No, no; no potésser.— *Aguileta*: Envii una altra cosa.— M. J. S. i R.: No, senyor, no pot anar.— J. C. J.: No va.— B. M. J.: Massa llarg!— T. R. B.: Es vulgar... i llarg— L. N.: Gràcies, però el número està complet.— C. V.: No es prou correcte— R. M.: Es antiquat.— P. R. F.: No farem res!— J. F. i R.: Els versos de vostè estan bé, però... ens en vol enviar uns altres? Aquests no diuen prou pel nostre periòdic.— M. S. B. No pot anar, però, de totes maneres, li agrairm molt— M. C.: Es antiquat.— M. de la C.: Li estimem molt la seva lletra aclaratòria. Encara que no calia, perquè dels nostres *enfados* no en faci cas. i compregui els mals humors que dona la confecció d'un periòdic com L'ESQUELLA! En efecte, és el senyor a qui vostè es refereix qui va tirar els versos al cove, però sap per què? Perquè creu que vostè els podia fer més bé. Els que ha enviat van, perquè estan bé de debò. Per l'Almanac li agrairem molt la seva col laboració, però, si potser, en prosa; perquè estem carregats de versos! Ja sap que pot manar!

Aquest número
ha passat per
la prèvia cen-
sura militar

Antoni López, editor — Rambla del Mdg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Olm, 8
BARCELONA

Dentro muy pocos días se pondrá a la venta el popular libro

EL AÑO EN LA MANO

==== Almanaque - enciclopedia de la vida práctica para 1925 ====

El Año en la Mano

Año XVIII de su publicación

Entre el sin número de interesantes materias, publicará la

Historia del traje

==== *con treinta y dos láminas a dos tintas* ====

Regalos a los compradores del libro y participación a un billete entero de la Lotería de Navidad
PRONTO SE PONDRÁ A LA VENTA

Don Juan Tenorio | El Nuevo Tenorio

Pesetas 1'50

Pesetas 2'40

LA SETMANA QUE VE

L'Esquella de la Torratxa

SORTIRA DIJOURS, DIA 30

Número extraordinari dedicat a la Festa dels Morts

Preu: 30 cèntims

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 cèntims per a certificat. Als corresponals se'ls otorgren rebaixes.

DRAMES DEL CAMP

—Noia, aquesta bestiola cada dia està més decandida.

—Es que menja una mena de gra que no li prova.